

Mirjam Oldenhave

Alles goed en wel

Ambo|Anthos
Amsterdam

1

Er zit een meisje op de bank in de woonkamer, kaarsrecht in kleermakerszit boven op een rond kussen, als een vogel op haar nest. In een reflex doe ik de deur weer dicht en daarna langzaam weer open.

‘Hoi,’ zeg ik.

Heel even kijkt ze me aan, daarna staart ze weer naar het zwarte scherm van de televisie. Ik twijfel, is het geen jongen? Nee, het is een stoer meisje met gemillimeterd haar. Daarnet zat er op precies dezelfde plek een dikke, zwarte kat, daar schrok ik ook al zo van. Waarschijnlijk was hij naar binnen geglipt toen ik de tuin ging bekijken. Hij deed nog een tijdje alsof hij me niet in de gaten had, maar toen ik hem wilde aaien, liep hij langs me heen naar de achterdeur.

‘Wacht je op iemand?’ vraag ik aan het meisje.

Ze wiegt bijna onmerkbaar naar voren en naar achter. Er is iets met haar, misschien is ze wel zwakbegaafd. ‘Een staker,’ zou mijn moeder zeggen.

Ik ga naast haar zitten. ‘Hoe heet jij?’

Ze blijft strak naar het televisiescherm kijken. Op haar roze T-shirtje staat in afgebladderde, zilveren letters: FREEDOM.

‘Ik heet Julia.’

Geen reactie.

‘Hoe oud ben jij?’

In beide handen heeft ze een paar smurfjes, die ze eerst zorgvuldig naast zich op de bank legt, daarna steekt ze zeven vingers op, vier rechts en drie links. Vingers opsteken, hoort dat niet bij peuters? Ze wacht even, alsof ik tijd nodig heb om te tellen.

‘Ik ben drieënveertig.’ Ik doe hetzelfde, vier rechts en drie links. Grappig, vind ik zelf, maar het doet haar niks. Ik ben niet zo goed met kinderen, eigenlijk was ik als kind al niet zo goed met kinderen.

‘Hoe ben je hier binnengekomen?’

Ze snuift, zoals je doet bij heel domme vragen, en wijst dan met haar hoofd naar de deur.

Ik moet lachen. ‘O ja, hoe anders.’

Wat zal ik doen? Gewoon maar even laten zitten, denk ik. ‘Weten je vader en moeder dat je hier bent?’

Ze trekt meteen haar lange, dunne benen onder zich vandaan en loopt de kamer uit. Haar strakke spijkerbroek is iets te kort. Ik ga haar achterna, maar ze is al weg als ik in de keuken kom. De deur naar buiten staat nog open, daardoor kan die dikke kat weer naar binnen glippen. Hij gaat snel op hetzelfde kussen liggen en staart pissig voor zich uit.

Buiten wordt geroepen: ‘John, Johnnie, waar ben je nou!’

Even denk ik dat het toch een jongetje is geweest, maar als de vrouw blijft roepen, weet ik zeker dat ze de kat bedoelt: ‘John, kom dan, poespoespoes!’

‘Hoor je het, John? Je vrouwtje roept, hup, naar buiten!’

Grimmig blijft hij voor zich uit staren, hij lijkt op ET met een onderbeet. Ik draai het kussen langzaam om, hij blijft zo lang mogelijk liggen en laat zich dan onwillig op de grond kieperen.

Ik loop achter hem aan naar de keuken, maar hij is al weg, dus draai ik de deur op slot en ga theezetten. Op alle enigszins logische plekken kijk ik, maar er is hier alleen maar earl grey en de winkels zijn al dicht. Pech gehad, dan maar earl grey.

‘Julia, ik moet je iets vertellen.’

Daarmee eindigde vanmorgen mijn vorige leven. Ik stond op de drempel van de woonkamer, Stan zat aan tafel zonder mobiel, tablet of krant, dus ik wist meteen dat er iets aan de hand was. ‘Ik ben met een vrouw naar bed geweest.’

Dat klinkt raar, dacht ik, hij moet zeggen: een ándere vrouw. Ik ging op de leuning van onze gloednieuwe oranje bank zitten. Zijn mond bewoog, hij zei blijkbaar nog iets, waarschijnlijk dat hij spijt had of zo, maar ik verstond hem niet, het leek wel alsof ik onder water zat.

‘Met wie?’ vroeg ik te hard.

‘Je kent haar niet, Anouk heet ze.’ Hij klonk bezorgd.

Ik wachtte, maar het wilde niet echt tot me doordringen, misschien begreep ik toen al dat ik geen ruzie meer wilde, geen verwijten, scheldpartijen, dreigementen... Het was klaar.

‘Lieverd, ik heb zo’n spijt, maar ja, daar koop jij natuurlijk niks voor,’ zei hij met een schuld bewust lachje.

‘Wacht eens,’ zei ik. ‘Ze was toch geen patiënt, hè?’

Zeg nee, zeg nee, zeg nee...

‘Ex.’ Hij sprak duidelijk en keek me recht in de ogen om te bewijzen dat hij nu eerlijk was.

‘Jezus, Stan!’

Hij knikte. Ik bedacht dat hij eigenlijk had moeten zeggen: Ik ben alwéér met een andere vrouw naar bed geweest, het was namelijk al vaker gebeurd, maar nog nooit met een ex-patiënt. Ja goed, één keer, maar dat was ikzelf, zes jaar geleden.

‘Je moet weten dat ik zelf ook heel erg...’

‘Ben je verliefd?’ Ik stond op en ging tegenover hem aan tafel zitten.

‘Nee, nee!’ Hij zei het haast verwijtend, hoe kwám ik erbij!

‘Waarom liep ze bij je?’ Die ijskoude stem van mij, ik klonk als een bedrogen vrouw in een soapserie.

Hij schudde kort zijn hoofd: beroepsgeheim. Al werd hij gevierendeeld, hij zou niets loslaten, daar was hij heel principieel in.

Een tijdlang zwegen we, als twee onbekenden in een wachtkamer. Er is een *Suske en Wiske* waarin Jerommeke keihard op een rotsblok slaat zonder dat er iets gebeurt. ‘Steen weet het nog niet,’ legt hij uit. Even later spat de rots in duizenden stukjes uit elkaar.

Stan vouwde zijn handen voor zich op het tafelblad en keek ernaar. Als ik rechtbanktekenaar was, zou ik deze houding vastleggen: schuldbeust en vol goede wil om alles weer goed te maken. Ik keek op zijn horloge, een verjaardagscadeau van mij. Heel even dacht ik dat de kleine wijzer weg was, omdat het vijf voor elf was. Te onbenullig voor woorden, maar tegen elkaar zeiden we dat soort dingen wel: ‘Weet je wat ik heel even dacht?’

Nu zwegen we. Had ik genoten van mijn laatste ochtend? Jawel, ik had lekker gewerkt in mijn atelier.

‘Nou, dat was het dan,’ zei ik.

‘Julia, alsjeblijft, ik wil praten.’

‘Nee Stan, je wil neuken.’

Mijn hartslag bonkte in mijn oren.

‘Het spijt me echt heel, heel erg,’ zei hij ook nog.

‘Kijk eens aan, dat verandert de zaak.’

Gif, gif, ik wilde hem volspuiten, hij moest kronkelen, spartelen en dan verschrompelen...

Hij schraapte zijn keel. 'Ik heb nu eerst even een patiënt.'

'Goh, lekkere timing van je.'

'Over een uurtje ben ik terug.' Hij stond op.

'Maar dan ben ik dus weg en dat kon je weten want ik heb het je gezegd, heel duidelijk en ook heel vaak.'

'Ja, dat klopt.' Hij knikte lang en ernstig. Ik wist wat hij dacht: ik moet doen alsof ik het geloof, anders voelt ze zich niet serieus genomen. En alleen daarom al dacht ik: ik ga echt en daarna zie ik wel.

Ik wachtte tot hij de kamer uit was en liep toen naar boven. Verstand op nul, gevoel op nul en inpakken. Broek, jurk, onderbroeken, T-shirt, hemd... allemaal in een koffer. Het was een warme zomer dus één vest was genoeg. Ik kieperde de la van mijn nachtkastje leeg in een vuilniszak en propte mijn kussen en mijn dunste dekbed erbij. Het ging goed, ik deed gewoon alsof ik iemand anders aan het helpen was, maar toen ik het snurkbitje van Stan op zijn nachtkastje zag liggen moest ik huilen, heel even, net alsof ik niesde. Daarna pakte ik het bitje en brak het in tweeën. Ziezo, gauw weer verder, over krap een half uur moest ik weg zijn. Ik liep naar mijn atelier en propte zoveel mogelijk spullen in mijn schilderkist, en na enig aarzelen nam ik mijn tafelezel ook maar mee.

Toen ik alles naar de auto bracht zag de overbuurvrouw me van achter haar raam. Ze lachte en stak haar duim op. Ik zwaaide met de vuilniszak, het was vakantie dus het kon best dat ik een paar dagen met een vriendin op stap ging.

Ik legde alles in de achterbak, liep voor de laatste keer naar binnen, legde mijn sleutels op tafel en vertrok. Zodra ik wegreed realiseerde ik me dat ik mijn leesbril en mijn laptop was vergeten.

Het was druk bij Wonen Centraal, zoveel woningzoekenden waren er dus, of kwamen sommigen hun woning juist opzeggen?

‘Uw situatie is ongemakkelijk, maar niet urgent,’ zei de vrouw van balie A vriendelijk. ‘De reguliere wachttijd is één à twee jaar, vanaf moment van inschrijven.’

‘Betekent dat één jaar?’ vroeg ik. ‘Of eerder twee...’

‘Het betekent één à twee jaar.’ Ze bleef glimlachen. De balie leek net zo breed als een pingpongtafel en ik begreep wel waarom: als je agressief werd, kon je haar niks doen.

‘Dus er zijn geen andere mogelijkheden?’ vroeg ik.

‘U kunt zich nog bij balie C aanmelden voor tijdelijke woonruimte.’

‘Gaat het daar sneller?’

Zonder iets te zeggen bleef ze me strak aankijken, misschien zat ze me wel heel geconcentreerd dood te wensen.

‘Oké, dan wil ik me daar ook graag aanmelden,’ zei ik snel.

Ze sjoelde een formulier naar me toe. ‘Dit mag u even invullen.’

Ik trok een nieuw nummertje en liep toen naar een statafel om het formulier in te vullen. Met gestrekte arm kon ik het zonder bril nog net lezen.

Woningbouwvereniging Wonen Centraal heeft ook panden die gesloopt of gerenoveerd gaan worden. De huren zijn laag en je inschrijftijd als woningzoekende blijft staan.

Ze hoefden niet veel te weten, maar wel de achternaam van mijn eventuele partner. Ik schreef: ‘n.v.t.’.

Daarna ging ik weer zitten, schuin tegenover een vrouw in precies dezelfde jurk als ik, groen met kersjes, ze had ook bruin haar met een hennagloed erin en sandalen die charmant waren en nog net lekker liepen. We leken echt op elkaar, alleen was zij zo’n tien jaar jonger, ik schatte haar tus-

sen de dertig en de vijfendertig. Misschien was dit Anouk wel, Stan was type-vast. Ik kon haar ongegeneerd bestuderen, ze zat geconcentreerd op haar mobieltje te kijken.

Met een ex-patiënt, stomme klootzak. Ik had ooit aan hem gevraagd of hij al op me viel toen ik nog bij hem in therapie was.

‘Ja, alleen had ik het zelf niet in de gaten.’

‘Was je ook weleens geil?’

‘Daar laat ik me niet over uit,’ antwoordde hij verlegen.

De eerste keer was hij zich rot geschrokken, vertelde hij later. Normaal wist hij amper of hij een man of een vrouw voor zich had, hij zag een cliënt met een probleem, meer niet. Maar met mij was het anders, zoiets maakte je maar één keer in je leven mee. Ik geloofde hem omdat ik het zelf ook zo voelde. Stan was eigenlijk veel te consciëntieus en beschaafd voor dit soort dingen, maar heel soms gebeurt er iets speciaals, iets wat sterker is dan jezelf.

Ik keek naar de nummertjes, nog vier, dan was ik. Ik moest aan onze buurman denken, zijn hond had in het bos zomaar iemand gebeten. ‘Er moet echt iets speciaals gebeurd zijn, in wezen is het namelijk geen valse hond, snap je,’ zei de buurman. Maar hij was verstandig en schafte een muilkorf aan voor de hond, net zo eentje als Hannibal Lecter had.

Er kwam een jongen van een jaar of twintig binnen, hij zette twee stappen en bleef toen staan, alsof hij een podium betrad. Het was hartje zomer, dus iedereen was gebruint, maar bij deze jongen verbleekten we allemaal. Het leek erop dat hij iemand zocht. Zijn blik was niet ingekeerd en daardoor was hij op deze plek een uitzondering. Hij keek extra lang naar mij, dat verbeeldde ik me niet, het was echt zo.

Na een paar seconden ging hij weg en was ik aan de beurt.

Toen ik bij de parkeerplaats kwam, zag ik de jongen weer. Hij leunde tegen mijn auto en stond me duidelijk op te wachten. Je hoorde weleens over uitlokking, dan maakten ze expres een kras en hoopten vervolgens dat je verkeerd ging reageren. Ik aarzelde of ik zou doorlopen, doen alsof ik met de fiets was, maar hij liep me al tegemoet. ‘Mevrouw, mag ik u iets vragen? Bent u op zoek naar een woning?’

Ik stond met een volgeladen auto praktisch onder het bord WONEN CENTRAAL geparkeerd.

‘U moet zeker lang wachten voor u iets krijgt, hè?’ vroeg hij vol medeleven. Zijn haar was zo strak ingevlochten dat ik zijn donkere hoofdhuid kon zien, het was geen kapsel maar een kunstwerk.

Ze zijn met een groepje, dacht ik. Hij moet me afleiden en die anderen zijn nu iets aan het doen.

‘Hoezo, wat wil je?’

Hij haalde adem alsof hij wilde gaan praten, maar bedacht zich en stak zijn hand uit. ‘Ik ben Dylan en ik heb een goeie tip, u gaat er zeker weten blij mee zijn.’

Ik drukte zijn hand zonder mijn naam te zeggen, alsof ik daarmee bewees dat met mij niet te sollen viel.

‘Kent u heel misschien de Kamperfoelielaan?’

Ik stond doodstil, ik kon zelfs niet knikken. De Kamperfoelielaan? Natuurlijk kende ik die, het was een prachtige laan in de mooiste buurt van de stad.

‘Mevrouw?’

‘Ja, ik geloof het wel,’ zei ik gauw.

‘Ik weet daar een woning voor u.’

Razendsnel begon ik deeltjes met het lot te sluiten: als het geen bedrog is, ga ik vrijwilligerswerk doen in een verzorgingstehuis of tekenles geven aan buitenlandse vrouwen...

‘Het is dankzij een soort plannetje dat ik heb bedacht,’ zei hij.

‘Vertel maar.’

Dit was het plannetje: ik mocht in de Kamperfoelielaan op de woning passen van een oude dame die in het ziekenhuis lag. Gratis, zonder huur.

Hij stak een sigaret op en hield mij zijn pakje voor.

‘Nee, dank je. Je bedoelt dus antikraak?’

Hij wees naar me: u begrijpt me, bedoelde hij.

Ik dacht na, of in ieder geval probeerde ik het. ‘Hoe ken je die mevrouw?’

‘Via via.’

‘Via wie?’

‘Via een soort klant van mij.’

Waarschijnlijk keek ik geschokt, want hij zei meteen: ‘Ik weet heus wel wat u denkt, maar dát ben ik niet.’

‘Wat denk ik dan?’

‘Sekswerker.’ Hij wees weer naar me, maar nu met een beschuldigende vinger.

Ik kende het woord niet eens, ik dacht dat het gigolo heette. Dit klonk eerder als een coach of een sociaal hulpverlener.

‘Eerlijk gezegd dacht ik dealer,’ zei ik.

‘Oh, dealer.’ Dat natuurlijk wel, zo klonk hij. ‘Nee, ik doe weleens een klusje voor hem. Als ik u was, zou ik het gewoon vertrouwen.’

‘Wat heeft die mevrouw?’

‘Ze heeft coma, dus dat kan nog heel lang duren.’

‘En jij dacht, ik moet naar Wonen Centraal, want de mensen die daar rondlopen, zoeken een woning.’

Hij knikte trots.

‘Krijg jij een beloning als je iemand vindt?’

Hij dacht even na. ‘Een soort van.’ Het verhaal was natuurlijk verzonnen, maar wat hij precies van plan was begreep ik niet.

‘Ik zoek iets definitiefs, dus ik kijk toch maar verder,’ zei ik.

Hij drong niet aan, maar gaf me direct een wit memootje waar een telefoonnummer op stond. Ik keek ernaar, alsof die cijfers me iets zeiden. Hij had te groot geschreven, het laatste cijfer moest eronder.

‘Voor als u spijt krijgt, je weet maar nooit.’

‘Dat is waar.’

Langzaam reed ik weg. Wat was ik naïef geweest, om acuut te vertrekken moest je op z’n minst een vakantiehuisje hebben, of vrienden met een vakantiehuisje. Ik kon in een hotelkamer gaan zitten, op een plastic fauteuiltje voor het raam met half opengedraaide lamellen, en daarna de hele nacht wakker liggen in een te strak opgemaakt bed. Of meteen terug naar huis, dan maar gezichtsverlies.

Stan en ik hadden een facilitatiehuwelijk, de term was van hem en het kwam erop neer dat het altijd aangenaam was om bij elkaar te zijn.

In het begin van onze relatie hadden we bijna non-stop seks. De rest van het leven, zoals eten, werken, uitgaan, pra-

ten, slapen... het was allemaal bijzaak.

‘Hoe moet dat nou met ons, we verloederen helemaal,’ zei ik een keer.

‘Dat regelt zich vanzelf,’ antwoordde Stan. ‘Voordat je het weet hebben we sleur, dan moeten we leuke uitjes verzinnen om niet in te kakken.’

‘Ik ben juist dol op sleur, lekker rustig en overzichtelijk,’ antwoordde ik.

Hij moest lachen maar ik meende het.

‘Sleur is angst,’ zei hij toen hij dat aan me zag.

Er werd hard getoeterd, ik was veel te langzaam gaan rijden en kon nog net op tijd afslaan naar een spiegelfstelplaats, wat een ingewikkeld gestreept terrein bleek te zijn, speciaal voor vrachtauto’s.

DODE HOEK? NERGENS VOOR NODIG! stond er op een groot bord.

Ik parkeerde aan de rand en zette de motor af. Terug naar huis, dat betekende: tas uitpakken, nog een paar dagen koeltjes doen want hij moest niet denken dat hij zomaar alles kon maken en daarna zand erover, een hoge berg zodat ik mijn kop er weer in kon steken. Nog nooit had ik opluchting bij hem gezien als ik weer terugkwam, hij zat echt niet in zijn rats, het was een kwestie van wachten, ik kon toch nergens heen.

Zonder er verder nog over na te denken pakte ik het briefje met het telefoonnummer van de jongen. Ik stuurde een kort berichtje: *Is de woning nog vrij?* Er kwam vrijwel direct antwoord in de vorm van drie emoticons: een huis, een opgeheven duim en een keihard lachende smiley, de tranen spoten uit zijn ogen van plezier.

Hoe had hij die in hemelsnaam zo snel gevonden? Meteen daarna kwam er nog een bericht: *Hoek Kamperfoelielaan ik wacht op u.*

3

Een kwartier later reed ik door een vriendelijke wereld met rode bakstenen en overal gras, bloemen en bloeiende struiken. Aan weerszijden van de laan stonden enorme kastanjenbomen, alle huizen waren verschillend, ik zag steeds alleen maar een glimp van het smaakvolle interieur omdat de voortuinen zo diep waren. Alles was ruim en royaal, zelfs de stoepen waren twee keer zo breed als bij ons. Ook al was het ongetwijfeld een peperdure buurt, ik voelde me er toch direct helemaal thuis.

Op de hoek van de Kamperfoelielaan zag ik de jongen zitten, op de rugleuning van een bankje. Even dacht ik dat er een watermeloen tussen zijn voeten lag, maar het bleek een helm met camouflagemotief te zijn.

‘Ik wil het nog even over jouw voorstel hebben,’ zei ik toen ik uitstapte. ‘Ik ben trouwens Julia.’

‘Dylan, dus.’ Hij slikte zijn triomf netjes in, maar straalde het wel aan alle kanten uit: Ik zei het toch? ‘De neef van die mevrouw is nu in het huis.’

‘En wat zou nu verder de bedoeling zijn?’ vroeg ik.

‘Eén klein dingetje nog.’

Ik dacht dat hij geld wilde voor de tip, maar het was iets

anders. Met een overvloed aan tussenvoegsels zoals: dus, best wel een beetje, of zo, zeg maar, vertelde hij wat hij nog even was vergeten te zeggen: ik mocht zolang in het huis wonen, maar ik moest wel een klein halfuurtje per dag die zieke mevrouw gaan verzorgen. Het ziekenhuis vroeg het aan de familie, maar de neef had er geen zin in.

‘Jezus!’ zei ik.

Hij vatte het op als commentaar op die neef. ‘Ja, zijn eigen familie, weet je!’

‘En daar kom je nu mee aan!’

Hij ging op het bankje zitten, zette zijn helm op de grond zodat ik ernaast paste en stak weer een sigaret op. ‘Ja, want ik dacht namelijk, als ik het meteen zeg, doet ze het niet.’

Dat had hij slim gedaan, ik wilde niet meer weg, dit was mijn buurt, hier wilde ik wonen.

Ik ging naast hem zitten. ‘Even denken.’

We zwegen een tijdje, ik nam ook een sigaret uit zijn pakje. Hij wees op de tekst *ROKEN IS DODELIJK*. Ik moest lachen, maar begreep toen pas dat hij het als een serieuze waarschuwing bedoelde.

‘Niet meteen inhaleren, hoor!’ zei hij bezorgd.

‘Ik steek hem niet aan.’

‘O, dan kan het wel.’ Hij blies mooie, strakke rookkringetjes en kon ze zelfs laten draaien. Ik bleef er even naar kijken en toen hij dat in de gaten had, ging hij afwisselen: linksom, rechtsom...

‘Je lijkt wel een jongleur.’

Hij knikte. ‘Backspin, dat moet je met je kaak doen. Heb ik op geoefend omdat mijn broer het zo leuk vond.’

Ik probeerde na te denken. ‘Je hoeft alleen maar de wirwar uit elkaar te trekken en de ingrediënten onder elkaar te zetten,’ zei Stan tegen zijn cliënten. ‘Minpunten krijgen een minnetje, pluspunten een plusje. Streep eronder, optellen,

aftrekken en klaar. Het antwoord zit in de chaos.'

Hij was verslavingsarts en als zodanig landelijk bekend omdat hij een populair boek had geschreven met de titel: *Doen of laten*.

Ik hoorde een interview met hem op de radio en ik dacht meteen: die moet ik hebben. Ik rookte in die tijd een pakje per dag, elke avond stopte ik voor eeuwig en elke ochtend om een uur of elf begon ik weer. Ik vond het verschrikkelijk dom en smerig om te roken en ik minachtte mezelf erom, maar ik kreeg het niet voor elkaar om er echt mee op te houden.

Het was puur toeval dat ik bij Stan terecht kon, want ik belde één seconde nadat een andere cliënt zich had teruggetrokken.

'Als je over tien minuten hier kunt zijn, schuif ik de wachtlijst even aan de kant,' zei hij.

'Vind je het niet wonderlijk dat ik net op dat moment belde?' vroeg ik een jaar later, toen ik niet meer tegenover hem in de spreekkamer zat, maar naast hem in zijn bed lag.

Nee, dat vond hij niet, bij zijn cliënten was terugtrekken schering en inslag.

'Maar...'. Hij overwoog zijn woorden zorgvuldig. 'Als je graag in die termen wilt spreken: jij bent een wonder.'

Dat was niet alleen maar vleierij, hij droeg me echt op handen en bleef het ongelofelijk vinden dat ik op hem, uiterekend op hém, verliefd was geworden.

Tijdens de eerste sessie moest ik vertellen wat mijn argumenten altijd waren als ik weer voor de bijl ging.

'Ik zeg altijd dat ik na deze echt stop,' zei ik. 'En dan steek ik hem snel op, want diep vanbinnen weet ik heus wel dat het onzin is.'

Hij glimlachte. 'Wacht maar, we gaan je uit de klauwen van het nicotinemonster bevrijden.'

Misschien was ik toen al verliefd, omdat hij 'we' zei.

Zijn methode was simpel: leer de stem van de verslaving kennen en hou hem buiten de deur. Meer niet. Als er een ongewenste gedachte de kop opsteekt moet je die meteen blokkeren, onmiddellijk afbreken en terug naar je ademhaling. Niet gaan analyseren, want je verliest het tegen de sluwheid van je verslaving. Als je als niet-praktiserend alcoholist langs een café loopt en zin krijgt in een drankje, moet je niet gaan uitpuzzelen waar die gedachte vandaan komt, maar gewoon meteen wegwezen. Je hebt hooguit één seconde voordat de smoezenfontein gaat spuiten, daarna denk je ineens dat het wel meevalt met jou en dat je nu toch hebt bewezen dat je heel goed zonder drank kunt en je kent iemand die het erger heeft en trouwens, je leeft maar één keer en je hebt het nu toch wel verdiend...

Niet op ingaan, geen discussie, blokkeer je gedachten en ga terug naar je ademhaling. Zwichten is geen optie.

Ik kwam op 2 december bij hem met de bedoeling om op oudejaarsavond om twaalf uur de laatste sigaret van mijn hele leven uit te drukken, maar ik heb na die eerste sessie nooit meer gerookt. Ik werd weer schoon vanbinnen en vanbuiten, dat is het bemoedigende van stoppen met roken: al na vierentwintig uur is het resultaat merkbaar.

Langzaam maar zeker werd ik weer de baas over mijn doen en laten, en als kroon op de overwinning verklaarde mijn therapeut me na de tiende en laatste sessie ook nog eens de liefde.

Hij vroeg al snel of ik bij hem kwam wonen, maar dat hield ik af: 'Ik ben nogal op mezelf.'

'Je kunt hier toch ook op jezelf zijn?'

'Geloof me nou maar, ik ben niet geschikt voor samenwonen, na verloop van tijd ga ik me verschansen, ik ben te graag alleen.'

Hij drong niet aan, maar na een jaar of twee gebruikte ik mijn eigen appartement alleen nog maar als atelier en woon- den we samen in zijn riante huis. We zeiden niet meer ‘bij jou’ of ‘bij mij’, maar ‘thuis’ of ‘in het atelier’.

Toen werd mijn bovenbuurman manisch. Hij begon de opmaat van ‘Für Elise’ op zijn piano te spelen en hield daar niet meer mee op, steeds hetzelfde, dag en nacht, bijna non-stop. Net voordat de linkerhand moest invallen, hield hij op. Soms was het een paar uur stil, dan at of sliep hij waarschijnlijk. Als ik bij hem aanbelde, nam hij de toonhoogte van de bel over, meer niet. Werd er later buiten geclaxonneerd, dan zakte hij weer. Ook het tempo varieerde, maar stil werd het nooit en hij kwam ook nooit verder dan de opmaat.

Stan ruimde de serre voor me leeg zodat ik daar kon schilderen. Soms ging ik even terug naar mijn atelier om te luis- teren of de buurman al was ingestort, of vermoord door een van de andere burens, maar hij hield vol. Uiteindelijk, toen ik er echt helemaal niet meer kwam, ook niet nadat de buur- man was weggehaald, heb ik de huur van mijn mooie, goed- kope, perfecte eenpersoonsappartement opgezegd.

‘Mevrouw!’ Dylan schudde zachtjes aan mijn schouder. ‘Als ik u was, zou ik het echt doen.’

Ik stopte de sigaret voorzichtig terug in het pakje en stond op. ‘Oké, dan doe ik het.’